

LEKCIJA: MOBILIZACIJA DRUGIH

Avtorji: Zavod Risa

Okvir kompetenc EntreComp: Mobiliziranje drugih

Odkrivanje priložnosti, ustvarjalnost, vizija, etično in trajnostno razmišljanje, samozavedanje in samoučinkovitost, prevzemanje pobude, sodelovanje z drugimi, učenje z izkušnjami/izkustveno učenje.

Uvod

Učna ura z naslovom "Mobilizacija drugih za kritično branje novic" se osredotoča na pridobivanje spretnosti in znanja, potrebnih za kritično presojo in mobilizacijo drugih za odgovorno/kritično/ branje novic in informacij. Poudarja pomen razlikovanja med zanesljivimi in nezanesljivimi viri, spodbujanja kritičnega mišljenja in preprečevanja širjenja napačnih informacij.

1. Novinarska pismenost: Novinarska pismenost se nanaša na sposobnost analiziranja, ocenjevanja in kritičnega presojanja novic in informacij iz različnih virov, da bi se lahko odločali na podlagi informacij.
2. Kritično mišljenje: Kritično mišljenje vključuje aktivno in objektivno analizo informacij, upoštevanje njihovega vira, verodostojnosti, pristranskosti in pomembnosti, preden se oblikujejo sklepi ali sprejemajo odločitve.
3. Napačne informacije: Nepravilne informacije so napačne ali zavajajoče informacije, ki se širijo, pogosto nenamerno in brez slabega namena.
4. Dezinformacija: Dezinformacije so napačne informacije, ki so namerno ustvarjene in razširjene z namenom zavajanja ali manipuliranja.

Načela:

1. Vrednotenje virov: Naučite učence ocenjevati verodostojnost in zanesljivost virov

novic. Razpravljajte o dejavnikih, kot so novinarski standardi, ugled in preglednost.

2. Preverjanje dejstev: Poudarite pomen preverjanja dejstev, preden informacijo sprejmemo kot resnično. Spodbujajte uporabo spletnih strani in orodij za preverjanje dejstev.
3. Zavedanje o pristranskosti: Pomagajte učencem prepoznati in razumeti pristranskost v novicah poročanje, vključno s političnimi, kulturnimi in ekonomskimi pristranskostmi.
4. Kritična analiza: Spodbujajte veščine kritičnega razmišljanja, kot je preverjanje predpostavk, upoštevanje alternativnih stališč in preverjanje trditev.

Metode in okvir:

1. Okvir zanesljivosti vira: Predstavite okvir za ocenjevanje zanesljivosti vira, ki lahko vključuje merila, kot so verodostojnost avtorja, datum objave, navzkrižno sklicevanje z drugimi viri ter prisotnost citatov in referenc.
2. Vaje za preverjanje dejstev: Učence vključite v vaje za preverjanje dejstev z uporabo člankov resničnih novic. Zagotovite jim orodja in smernice za preverjanje dejstev.
3. Študije primerov: Analizirajte študije primerov novic, v katerih so se pojavile napačne informacije ali so imele dezinformacije pomembno vlogo. Razpravljajte o posledicah širjenja lažnih informacij.

Uporaba vizualnih prikazov (slike, grafi, tabele): Z infografikami ponazorite korake pri kritičnem branju novic, od ocene vira do preverjanja dejstev. Ustvarite vizualne predstavitve pristranskosti pri poročanju novic, na primer grafe, ki prikazujejo politično naklonjenost glavnih medijskih hiš. Pripravite primerjalne tabele, ki poudarjajo razlike med zanesljivimi in nezanesljivimi viri novic, vključno z njihovimi etičnimi standardi in preglednostjo.

Bibliografija in spletni viri

1. Center for News Literacy – Bringing crucial critical thinking skills for the 21st century to teachers and students
2. News Literacy Project
3. MediaWise - Poynter focuses on teaching digital media literacy to young people.
4. factcheck.org
5. The Trust Project – News with integrity promotes transparency and credibility in journalism (can help students understand the importance of trustworthy news sources).
6. "Media Literacy in the K-12 Classroom" by Frank W. Baker
7. "News Literacy: Critical-Thinking Skills for the Digital Age" by Michelle Luhtala and Jacquelyn Whiting
8. "Breaking News: Mastering the Art of Disruption in Journalism" by Alexios Mantzarlis

Namen

Ta prilagodljiva učna ura je primerna za različne starostne skupine, od učencev do odraslih, učiteljev, staršev in voditeljev skupnosti/odločevalcev?/. Ponuja številne prednosti:

1. Medijska pismenost: Razvijajte veščine medijske pismenosti za ocenjevanje virov novic, odkrivanje napačnih informacij in prepoznavanje pristranskosti.
2. Kritično mišljenje: Spodbujajte kritično mišljenje z učenjem, kako dvomiti o predpostavkah, preverjati trditve in upoštevati različne perspektive.
3. Odgovorno državljanstvo: Učenje odgovornega državljanstva z informiranim odločanjem, državljanskim udejstvovanjem in odgovorno udeležbo na volitvah.
4. Boj proti dezinformacijam: Opremite se z orodji za prepoznavanje in preprečevanje lažnih novic.
5. Digitalna pismenost: Učinkovito krmarjenje po spletnem svetu in razlikovanje med zanesljivimi in nezanesljivimi viri.
6. Informacijsko zagovorništvo: Spodbujajte odgovorno izmenjavo informacij, ki spodbuja

kulturo natančnosti in resnicoljubnosti.

7. Priprava na poklicno pot: Priprava na poklicno pot: dragocene veščine za poklicno pot v novinarstvu, trženju, odnosih z javnostmi, javni politiki in drugih poklicih.

8. Družbena kohezija/Solidarnost/: Zmanjšanje polarizacije in razdeljenosti zaradi napačnih informacij, ki prispevajo k socialni povezanosti.

Learning outcomes

Learners will be able to critically evaluate news and information, identify reliable sources, and effectively mobilize others to engage in responsible news consumption and information sharing.

Cilji učenja/Kaj morajo učenci znati?

Učenci bodo znali kritično oceniti novice in informacije, prepoznati zanesljive vire ter učinkovito mobilizirati/navdušiti/ druge, da bi se vključili v odgovorno branje novic in izmenjavo informacij.

Opis učenja in učnih aktivnosti

1. Uvod v lekcijo s pojasnitvijo pomena kritičnega branja novic v današnjem informacijskem okolju.
2. Opredelitev ključnih pojmov, kot so "novinarska pismenost", "kritično mišljenje", "napačne informacije" in "dezinformacije", z jasnimi razlagami, ki učencem zagotavljajo trdne temelje.
3. Okvir za vrednotenje virov: Za ocenjevanje virov novic, vključno z dejavniki, kot so verodostojnost, preglednost in ugled.
4. Načela kritičnega mišljenja: Vključujejo pomen dvomov o predpostavkah, upoštevanja več vidikov in preverjanja dejstev.
5. Orodja za preverjanje dejstev: Učitelj predstavi orodja in vire za preverjanje dejstev ter pojasni, kako jih uporabiti za preverjanje točnosti trditev in informacij.
6. Zavedanje o pristranskosti medijev: Učitelj navede primere različnih vrst pristranskosti (npr. politične, kulturne) in razloži, kako prepoznati pristranskost pri poročanju novic.
7. Študije primerov: Učitelj predstavi primere novic, pri katerih so imele pomembno

vlogo napačne informacije ali dezinformacije.

8. Spodbujanje odgovorne izmenjave informacij.
9. Spodbujanje kritičnih razprav: Učitelj spodbuja razprave v razredu o različnih novicah in učence spodbuja k uporabi kritičnega razmišljanja in ocenjevanja virov.

Praktične dejavnosti učencev:

1. Vrednotenje virov: Učenci ocenjujejo verodostojnost in zanesljivost novic.
2. Preverjanje dejstev: Učenci samostojno preverijo točnost trditev v novicah.
3. Odkrivanje pristranskosti: Učenci prepoznajo pristranskost v novicah in o njej razpravljajo.
4. Analiza študije primera: Učenci analizirajo in predstavijo študijo primera napačnih informacij.
5. Zbirka orodij za medijsko pismenost: Ustvarijo zbirko orodij z viri in smernicami za preverjanje dejstev.
6. Razprave o novicah: Učenci oblikujejo in zagovarjajo argumente.
7. Sodelovanje s skupnostjo: Projekti spodbujajo odgovorno branje novic.
8. Simulacija državlanskega udejstvovanja/Interaktivna vadba državljanstva: Študenti sprejemajo informirane državljanske odločitve.

Dodatni viri

1. [CrashCourse Media Literacy \(YouTube\)](#)
2. [TED-Ed Lessons](#)
3. [FactStream \(App\)](#)
4. [NewsGuard \(Browser Extension\)](#)
5. [Checkology](#)
6. [Kahoot](#)
8. Printed News Articles: For hands-on source evaluation exercises.
9. Media Literacy Posters, illustrating critical thinking concepts, media bias, etc.
10. [Center for News Literacy](#)
11. [Media Bias/Fact Check](#)
12. [Common Sense Education](#)

Trajanje:

- Standardna učna ura (2-4 ure): ocena virov, preverjanje dejstev, prepoznavanje pristranskosti, omogočanje interaktivnih dejavnosti.
- Razširjena ura (4-8 ur in več): poglobljeno raziskovanje medijske pismenosti, dezinformacij in študije primerov s praktičnimi dejavnostmi in razpravami.

Stopnja/raven/ usposobljenosti: EQF Level 3-4